

da de Franske gik ind i Hol-
land, til Fridriksstad, hvor
de Fornemste i Byen vare i
Familie med hans Kone.
Efter at have opholdt sig her
nogen Tid, fæstede han Boe-
pæl i Hamborg, hvorfra han

efter 3 Aars Ophold gik til
Amsterdam. Han har stor
Rang mellem Historiemalere,
hans Compositioner ere for
det meste tagne af den hellige
Skrift, og den græske og
romerske Historie.

W.

Wahl (Johan Georg)
Maler. Han var fød 1779,
og fik 1803 Academiets store
Guldmedaille. Han reiste
derpaa udenlands for videre
at danne sig i Kunsten, men
døde i Italien 1810, hvor
han havde opholdt sig i 4
Aar, for at udvide sine Kund-
skaber som Historiemaler.

Wahl (Johan Salo-
mon) Portraitmaler, fød i
Meissen 1689. Han lærte
i Leipzig hos David Hoyer.
Han arbejdede siden i Dres-
den, Hamborg og Rostok.
Kongen i Danmark, Frede-
rik den Ate, kaldte ham 1719
til Danmark, og gjorde ham
til Hofmaler. Han blev
1744 Medlem af Akademiet

i Florenz. Han har malet
adskillige Portraiter af den
Kongelige Familie, ligesom
ogsaa af adskillige andre mær-
kelige Personer. Kong Chri-
stian den 6te gjorde ham
1737, efter den yngste Grot-
schillings Død, til Kongelig
Kunstkammerforvalter.

Waldemar (Greve)
Kongen i Danmark, Chri-
stian den 4des Søn, har
ogsaa beskæftiget sig med
Malerkunsten, som beviser,
at han baade er oplært i
denne Kunst, og har havt
Lyst og Anlæg til samme.

Walgensteen (Tho-
mas Erasmi). See Fal-
kenstein.

Wallée (Simon de

la). En Arkitekt, og efter Navnet en Franskmand. Under Dronning Christines og Carl Gustavs Regjering i Sverrig, byggedes efter hans Tegninger Hedevig Eleonoræ, og St. Catharinæ Kirken. Han lagde ogsaa Planen til et nyt Ridderhuus paa Normalms Torv, hvor Opera-huset nu staaer. Man havde dertil kjøbt Grev Lillies Huus. Kongen biefaldt Planen, men med Ordre, at udføre den paa det gamle Ridderhuus, hvortil det ei passede. Med det phalske Dynastie indtraadte en forædlet Smag i Sverrig i Bygningskunsten. Den græske Arkitektur blev den herskende i Forening med den gothiske, hvis kantede Spidser, som passende efter Klimatet, og national Alvorlighed vedligeholdtes, uden at Bærdigheden af det hele formindskedes. Bygningskunsten vedblev i denne Stil uafbrudt, indtil den under Kong Carl den 11tes sidste Regjeringsaar opnaaede dens største

Høide der i Landet. Han døde 1643.

Wallée (Jean Simon de la) fød 1620, død 1696, Søn af Simon de la Vallée, Borgemester i Stockholm, og Præsæs i Bygningscollegiet. Han var Hof- og Stadsarkitekt i Sverrig under Kongerne Carl den 10de og 11te. Han gav den første Plan til Stockholms gamle Slot, som siden fulgtes saavel i Strukturen, som Fagadens Decorering.

Wallich (Arnold eller Ahron) Theatermaler. Han fik 1801 den mindre, og 1802 den større Sølvmedaille for Tegning i Kunsternes Academie i Kjøbenhavn. Han reiste derpaa udenlands, var i Rom, og kom 1810 hjem. Efter et kort Ophold i Fædrelandet, reiste han igjen ud, hvorfra han atter er hjemkommen.

Walter (Johan Ernst Christian) Kobberstikker, fød i Hertugdømmet Lauenborg. Han udgav smukke Prægtfugle og Pattedyr, tegnede

efter Naturen, og illuminerede.

Wardigh (D. G.) Maler, fød i Hamborg 1700. Han var i adskillige Aar hos Hofmaleren i Cutin, gik derpaa til Amsterdam, hvor han forblev i 7 Aar, og studerede efter v. Huysum, van der Heiden og H. Sastleben, derpaa kom han til Hamborg, og levede der til 1766, da han købte sig et Sted i Pløen, hvor han døde 1789. I hans bedste Tid malede han gode Blomsterstykker, Egne om Amsterdam, og Rhinen, i fornævnte Mesteres Smag.

Warin (Jean) Medallør. Han boede i Stockholm, og af ham har Karlsteen profiteret meget. Han har formodentlig forhen været i fransk Tjeneste, hvor han har skaaen Stempler til Ludvig den 13des Mynter. Foruden franske, findes ogsaa af hans Arbejder paa hertugelige braunschwigiske Medailler af 1761, og andre berømte Personer.

Warog (Daniel) Medallør. Hans Fader var Myntsmed i Stockholm, og han lærte Kunsten hos den berømte Karlsteen. Han har et arbeidet meget i Sverrig, men i Wien. Han var en duelig Mand, og er død i Wien henved 1730.

Watrang (Anne Marie). En Datter af den berømte svenske Maler Kløcker Ehrenstrael. Hun har tilligemed sin Søster Sophie Elisabeth Brenner aflagt Prøve paa deres Duellighed i Tegnekunsten ved nogle Kobberstik, som føre den Titel: *Muliebris industriæ ingeniique monumenta.*

Way (Johan) fød 1792 paa Den Gottland. Han gjorde som Militair Campagnen med de svenske Tropper 1814 mod Bonaparte, men hans Lyst og medfødt naturlige Talent drog ham til at dyrke Miniaturmaleriet, i hvilken Kunst han nu er Professor ved Akademiet i Stockholm. Han er en Elev af

Alexander de la Tour i Bryssel.

W e d e l (Friderich Ernst). Han har sticket den Mængde Kobber, som findes i Tånzeri Jagt-Buch, der udkom i Kjøbenhavn 1682 til 1689 i Folio, men ere slette.

W e d d e r k o p (Adele). Et svensk Frueutimmer, som udarbejdede meget smukke Landskaber i Vandfarve, der vare usædvanligen kraftige malede, og i en naturlig og fjæk Stil.

W e i d e n h a u p t (Andreas) Billedhugger og Professor. Han var fød i Kjøbenhavn 1738, og Lærling af Pezold og Saly. Han studerede i 12 Aar ved Kunsternes Academie, og vandt efterhaanden alle dets Præmier. Han reiste 1762 udenlands, var 3 Aar i Frankrig, og 3 Aar i Italien. I Paris vandt han blandt flere Concurrenter Præmien. Han anvendte særdeles Flid paa den Deel af Anatomien, der er nødvendig at vide for en Billedhugger. I Florenz

blev han Medlem af Academie, og kom 1769 tilbage til Kjøbenhavn, hvor han derefter vedblev, at arbejde og undervise ved Kunsternes Academie. Han døde i Kjøbenhavn 1805.

W e l a n d. En fortræffelig Kunstner i det 4de Aarhundrede efter Christi Fødsel i Danmark, som havde i et særdeles kunstigt Arbejde foreslået Forsædrenes Bedrifter, Jetternes Edelæggelse i en Vandflod, paa et Sværd og dets Haandsfang, samt gjorde en Rustning, som Biovulf gav Kong Hrodgar.

W e n z l e r (Heinrich) Steengravor. Han er fød i Tyssland, kom derpaa til Kjøbenhavn, hvor han var beskæftiget med Steentryk, og har han leveret Blomsterstykker, Noder, Skrift paa Titelblade ligesaa smukt, som nogensinde nogen Product i dette Fag er seet af Fremmede.

W e r t m ü l l e r (A. U.). En svensk Maler, som for ikke mange Aar siden

levede i Nordamerika, og hvis Ariadne paa Naxos roses meget, som sees paa Drotningsholms Slot.

Westin (Fredric) Historiemaler og Agrée i det Kongelige Kunstacademie i Stokholm. Han fremsatte ved Udstillingen i samme 1811 et allegorisk historisk Stykke, som forestiller H. K. H. Kronprindsen hilses af Minerva og de frie Kunster. Han er Lærling af Pasch og Masreliev, og meget frugtbar og riig i hans historiske Compositioner.

Westman (Bengt) Medallior. Han var fød i Stokholm, og en Lærling af den berømte Karlsteen. Han forfærdigede noget over Kongen i Sverrig, Carl den 12te, og man begyndte at gjøre sig god Forhaabning om ham. Men han døde 1713 eller 1714.

Weyandt (Ludvig) Maler. Han er fød i Sverrig, hvor han 1680 til 1690 har malet gode Portraiter,

der ere stukne i Kobber af Gole og Munnichusen. Han var ogsaa en duelig Historiemaler, og et af hans bedste Arbejder er Altertavlen i Slotskirken i Kiel, som han malede i denne Bye 1697. Den er 12 Fod høi og 6 Fod bred, og forestiller Christus paa Korset, med en bedende Maria Magdalena fornedden. Oven til høire tvende Engle; hoveder, til venstre tvende Engle. Det hele er smukt, maaskee er Christus i Hensende til det anatomiske, noget fortegnet, den bedende Maria Magdalenas Hoved er meget udtryksfuldt, hendes smukke lange nedhængende blonde Haar er godt malet. Weyandt var Kammer tjener hos den paa den Tid regjerende Hertug. Et Hoved af en Betler, denne Maler har gjort som Studium, og som Advocat Smidt har i sin Samling i Kiel, beviser at Weyandt har været i Rom, da det er betegnet med denne Byes Navn, og Harstal 1686. Ligeledes er af samme

Mester: en Hule i Egypten i den corregioske Smag.

Weyse (Oluf Jepsen). Han var Miniaturmaler i Kjøbenhavn 1778, stak ogsaa noget i Kobber, og graverede Signeter.

Wichman (Nicolai) Portraitmaler. Hvor han er fød er ubekjendt, men han maa dog have havt nogen Fortjeneste i Kunsten, da han har malet Ansigtet paa et Stykke, forestillende Kong Frederik den 4de i Livsstorrelse, som Krock fuldførte det øvrige paa. Han har desuden malet den første danske Præst i London, M. Jver Brinch, som Andreas Meinhart 1726 har stukket i Kobber.

Wiedewelt (Hans) Bygmester. Han er fød i Meissen 1646, og kom 1670 til Kjøbenhavn. Her var han med at opføre Landcadetacademiet efter Pellis Tegning. Han opførte det Thottiske Palais, den reformeerte Kirke i Kjøbenhavn, og var Medentrepreneur ved

Frederiksbergs Slots Opførelse. Han døde 1630.

Wiedewelt (Just.) Kongelig dansk Billedhugger paa Gammel- og Nye-Holm. Han var fød i Kjøbenhavn 1677, reiste i 19 Aar udenlands. Han døde 1757, og har Sønnen, den berømte Billedhugger Wiedewelt, sat et Monument over ham i Petri Kirke i Kjøbenhavn.

Wiedewelt (Johannes) Billedhugger, Justitsraad, Professor og Directeur i Kunsternes Academie i Kjøbenhavn. Han var fød 1731, og lærte de første Grunde i Kunsten af hans Fader. Han øvede sig i Malerkunsten under Miani, men forlod den ved dennes Bortreise fra Kjøbenhavn, og hengav sig nu alene til Billedhugger-Kunsten. Han gif 1750 paa egen Bekostning udenlands, og tog til Paris. Her arbeidede han under Couston, og modellede ved Academiet. Han vandt der den store Pramie i Modelskolen. Han erholdt

og efter sin Reise i Italien, blev han kaldet til det Sachsen-Lauenburgske Hof, hvor han siden levede agtet og æret, og døde der 1685. Hans meste Landskaber ere italienske Udsigter.

Wodin. Han byggede i Forening med Koning Love og Knubbe, Hviene ved Ting-Jellinge.

Wolf (Johan Heinrich) Medallior. Han har blandt andet gjort en Medaille over Geheimeraad Berkentins Død.

Wolf (Nicolai) Maler. Han er fød i Kjøbenhavn. Han fik efterat have dyrket Malerkunsten ved Kunsternes Academie i Kjøbenhavn, 1785 den store Guldmedaille. Han reiste derpaa udenlands, og lovede at blive noget fortrinligt i sin Kunst, men han kom ei længer end til Dresden, hvor han forblev i en Række af Aar, og døde der 1814.

Wolfberg (O. O.). En Maler, som 1769 har malet Altertavlen i det cathol-

ske Capel i Kjøbenhavn, forestillende Christus paa Korset.

Woumans (Conrad) Kobberstikker. Formodentlig en Hollænder af Fødsel, han stak adskillige Portraiter af danske berømte Mænd, henved Slutningen af det 17de Aarhundrede.

Wriede (Joachim). En Kunstner, som har malet den Prospect af Kjøbenhavn, som H. J. Petersen har vævet i Silke 1702.

Wugters (Abraham) Maler. Han var en indfød Hollænder, og kom her ind i Riget 1638 eller 1639, som maaskee Carl von Wander kan have givet Anledning til. Han blev først Contraseimaler paa Sorø Academie, i hvilken Post han 1664 siger sig at have tjent i 25 Aar. Han malede en stor Deel Portraiter, saavel af kongelige, som adelige og andre anseelige Personer, og var hans Pensel ei fuldt saa mærved, som Carl von Wanders, den Yngre, saa ere dog hans Portraiter smukke,

naturlige, og i den sande nederlandske Portrait: Stil. Han har ogsaa malet historiske Stykker. Altertavlen i Sorø Kirke er af ham. Han har endnu levet 1679, og har været gift med Carl von Manders, den Yngstes, Enke Elisabeth Römer. Han er død henved 1685.

Wulfcrona (

) Lieutenant i den svenske Krigshær. Han havde fremsat 1811 i Kunstacademiets Udstilling i Stokholm, en egen Composition tegnet med Sortkridt.

Wunderlich (Johan Christopher Wilhelm) Model: lerer. Han er fød i Gotha 1759. Han brugte sine Frie: timer til at modellere og male i Pastel. Naturen vilde have ham til en Kunstner, men Nødvendigheden til en Conditør. Han kom til Kjø: benhavn, og udøvede der denne Brødkunst, men an: bragte megen Smag og Kunst i de af ham gjorte Blomster, Deviser og Figurer. De sæd: vanlige Strøe: Compositioner

ønskede han at gjøre mere varige. Deres Forgjængelig: hed bragte ham paa den Tanke, at befæstige dem. Dette opnaaede han ved at støde carrarisk Marmor meget fint, og give det forskjellige Farver. Han befugtede nu sit med en Vandfarve let over: trukne Papiir, og anbragte derpaa ved et lidet Stykke Træes Hjelp sine Gjenstæn: der med sit kunstig farvede Marmorsand, der saaledes bliver temmelig fast. Man kan paa denne Maade afsco: piere Landskaber o. s. v., og denne Kunst kan med Rette kaldes en Sand: Mosaik. Med et Glas for, holdt i den Stilling, at Sandkor: nene ei glimre, troer man at see en Gouache eller et Olie: malerie. Han har saaledes afsco: pieret Stykker af Brouer, Ostade, Romeyn. Han skif: fede 1793 et Stykke efter denne sidste Mester 2 Fod 2½ Tomme høit, og 2 Fod 8½ Tomme bred, til Hertu: gen af Gotha. Han har ogsaa opholdt sig paa Taa:

singe og i Kiel. Iøvrigt har hans Kunst ei nydt her i Landet den Opmuntring, der tilkom den, og jeg er glad ved at kunde, ved denne Leilighed, gjøre Kunstelskerne opmærksomme paa denne Frembringelse, som ogsaa en nu afdød Munk, ved Navn Blanck, i Würzburg skal have været en Mester udi. Denne Kunstner har i Bøx pousseret smukt mange Hoveder, og godt modelleret flere Personers Buste, var ogsaa meget heldig i at træffe.

3.

Z (J. J.). Dette Monogram, som findes paa adskillige Tegninger, som bevarer i det Kongelige store Bibliothek, er af en dansk Arkitekt, der 1627 opholdt sig i Amsterdam.

Zedritz (Hindrik). En Medallior i Everrig ved Slutningen af det 17de Aarhundrede.

Zelander (Pehr.

Wust (Carl Ludvig) Kobberstikker. Han var fra Nyrnberg, og Lærling i den Preislerske Skole. Han kom 1744 til Kjøbenhavn for tiligemed Keyl at arbejde paa Kobberpladerne til Vitruvius danicus, og Hafnia hodierna af Thura. Han gif igjen 1751 med Keyl til Dresden, og stak der noget af det churfyrstelige Gallerie. Derpaa kom han igjen til Nyrnberg, hvor han døde kort derefter.

Gust.). Han udsatte ved Kunstudstillingen i Stokholm i Kunsternes Academie 1811, et Project til en offentlig Begravelsesplads i Plan og Fagade, tegnet og laveret.

Ziefenis (Johan Georg) Portraitmaler. Han er fød i Kjøbenhavn 1716, hvor han først lærte hos hans Fader, der nok har været en duelig Amtsmester. Han gif